

CONFESSIO FIDEI
CLAUDII

REGIS ÆTHIOPIÆ,

CUM NOTIS ET VERSIONE LATINA

JOBI LUDOLFI J.C.

ANTEHAC

SERENISS. ELECTORI PALATINO

DEDICATA;

Nunc verò edita, *curâ & studio*

JOHANNIS MICHAELIS WANSLEBII,

QUI

LITURGIAM S. DIOSCORI

PATRIARCHÆ ALEXANDRINI

Æthiopice & Latine addidit.

LONDINI,

Apud THOMAM ROYCROFT, LL. Orientalium -
Typographum Regium. A. S. CLO. IOCLXI.

COMMISSIO FIDELI

CLAUDE

REGIS ANTHONI

COM NOTIS ET VERBIS LXXII

LOUIS LUDOVIC

SEVENISS. ELECTOR PALATINO

JOHN'S LICHFIELD'S WALSLEY

LETTERING & DICTIONARY

THE LONDON & WEST

A. N. D. I. A.

Head 1. N. O. M. A. R. O. Y. O. R. O. R. T. L. O. C. A. L. I. T. A. T. I. O. N. I. S.

1. N. O. M. A. R. O. Y. O. R. O. R. T. L. O. C. A. L. I. T. A. T. I. O. N. I. S.

JOBUS LUDOLFUS Christiano Lectori S.

EX quo Divinae Clementiae visum fuit, salutarem Evangelii doctrinam per universum orbem propagare, nihil memoratu dignius, aut lectu utilius esse potest Christianis, quam quo pacto Deus Ecclesiam suam primo fundaverit, in gravissimis persecutionibus auxerit, & etiamnum in maximis periculis conservet.

Stupet mens, & admiratione caelestis benignitatis percellitur, quoties secum expendit, Hic ferocissimos populos suave Christi jugum subjisse: illic persecutores ipsos manus dedisse: alibi efferas gentes, Barbarâ feritate depositâ, inter oves Christi connumerari, dissipatisque densissimis idololatriæ tenebris, splendidum Evangelii lumen corruscare. Non Regum gesta, n. n. Imperatorum fortia facta Christianum lectorem perinde afficere debent, quam Evangelicæ doctrinæ successus, casusque Ecclesiæ universalis, & quo locores Christianorum ubique terrarum nunc sint. Sed ex omnibus minus cognita fuere Ecclesiæ Ethiopicæ latè per Africam sparsæ incrementa, quin & doctrina ipsa hætenus satis in incerto fuit, partim quod minus frequentarentur Regionēs illæ, à mari procul dissitæ: partim, quod lingua Abissinorum hætenus parum exculta fuerit; nec multùm fidei mererentur relationes ab ignotis & imperitis sæpè interpretibus concinnatæ. Quapropter statim ac

Confessionem hanc Claudii Æthiopiæ Regis nactus sum, eam genuinè interpretari, & brevibus Notis illustrare operæ pretium fore duxi, quò, si aliquando imprimeretur, à Lectoribus ipsis cum textu conferri & facilius intelligi posset. Reperi eam in codice quodam MSS. quem Clarissimus Vir, Dn. Edzardus, SS. Th. L. & Lingvis Orientalibus egregie doctus, à Lusitano quodam sibi comparaverat, & boni publici studio ductus, mihi benevolè concessit. Fuerat is, ut vestigia ostendebant, auro atque holserico pulchrè ornatus; Quare temporis aliarumque circumstantiarum ratione habità conjeci, munus Regium fuisse, Lusitanorum Præfeto cuidam missum. Nam ut in notis dicemus, Magnificæ Lusitanorum res, terra marique gesta, quæ fama per terrarum orbem ferebantur, permoverant Regem Æthiopiæ, ut auxilium eorum imploraret, haud pœnitendo successu. Ut igitur fidem eis faceret Religionis Christianæ à se suisque cultæ, simulque Jædaismi suspicionem amoliretur, Confessionem talem edidit, quali inter suos opus non habuisset: Et Computo temporis usus est Europæorum, cum alius apud Æthiopes sit in usu. Literas autem seorsim additas fuisse verisimile est, quibus munus deferretur, & Regis animus plenius exponeretur. De cæteris Benevole Lector ipse judica, iisque frui & mihi fave, & Vale.

Confessio

Confessio Fidei

CLAUDII REGIS ÆTHIOPIÆ.

✠✠✠✠✠✠ስ፡ ለብ ፡ ወወልድ ፡ ወወን
✠✠✠✠✠✠ ፈክ፡ ቅዱስ፡ ል፡ ለጥላክ፡፡
✠✠ በ ✠✠ ዝንቱ ፡ ወእቱ ፡ ሃይላፍ
✠✠✠✠✠✠ ትዋ፡ ወሃይላፍተ፡ ለበወዋ ፡
✠✠✠✠✠✠ ነገሠት ፡ እስራኤላዊያን ፡
ወሃይላፍተ፡ ወርዕትዋ፡ እስ፡ ሀለው ፡ በዐ
ፀይ፡ ወንገሠትዋ፡፡

ንሕን ፡ ነላጦን ፡ በል፡ ለጥላክ፡ ወበወ
ልዱ፡ ዋሕድ፡ ሊዋሱ፡ ክርስቶስ፡ ወእቱ፡
ቀሉ፡ ወወእቱ፡ ኃይሉ፡፡ ወእቱ፡ ጦክረ፡
ወወእቱ፡ ንበቡ፡፡ ዘሀለው ፡ ጦክሉ፡
እጦቅድሙ፡ ይትፈጠር፡ ዓለጦ፡፡ ወበ
ደኃሪ፡ ወዋዕል፡ ወጽላ፡ ኃይኑ፡ እንዘ፡ ሊዋ
ዐርቅ፡ እጦንበረ፡ ወለገቱ፡፡ ወተሰብላ፡ እ
ወንፈክ፡ ቅዱስ፡ ወእጥርዋ፡ እጦቅድስ
ት፡ ድንገል፡፡ ወተጠጦቀ፡ በዋርደኛስ፡ በሀ
ክረጦት፡ ወገን፡ በእሴ፡ ፋጽጦ፡ ወተሰቅለ፡
ደበ፡ ዕፀ ፡ ወክቀል፡ በወዋዕለ፡ ጸላጦስ ፡
ጸንጤኖ፡፡ ሐጦ፡ ይዋተ፡ ወተቀብረ፡
ወተንሠለ፡ በህልስት ፡ ዕለት፡፡ ወእ
ጦዝ፡ በህ ዕለት ፡ ዓርገ ፡ በስብሐት ፡
ወስተ፡ ሐጥዋት፡ ወንበረ፡ በዋርደኛ፡ ለሁ፡፡
ወክዕበ ፡ ይወጽእ፡ በስብሐት ፡ ይኸንን፡
ሕዋዋን፡

✠✠✠✠✠✠ N nomine Patris, et Filii, &
✠✠✠✠✠✠ Spiritus Sancti unci Dei.
✠✠ I ✠✠ Hæc est fides mea, &
✠✠✠✠✠✠ fides Patrum meorum,
✠✠✠✠✠✠ Regum Israeliticorum;
(1.) & fides gregis mei,
qui est in septis Regni mei.

Nos credimus in unum Deum, & in
Filium ejus unicum Jesum Christum,
qui est Verbum ejus, & Potentia ejus;
Consilium ejus & Sapientia ejus. Qui
fuit cum eo antequam crearetur mun-
dus. In ultimis verò diebus venit ad
nos, non tamen ut decederet throno
divinitatis suæ; & Homo factus est ex
Spiritu sancto, & ex Mariâ sanctâ Vir-
gine; Et baptizatus fuit in Jordane
trigesimò annò; Et factus est Homo
perfectus, & suspensus est in ligno cru-
cis in diebus Pontii Pilati passus, mor-
tuus, & sepultus est, & resurrexit ter-
tiâ die. Et deinde quadragesimâ die
ascendit cum gloriâ in caelos, Et
sedet ad dextram patris sui. Et
iterum veniet cum gloriâ judicaturus
vivos

CONFESSIO FIDEI

ሕዋሃት፡ ወጥታ፡ ወላዕ፡ ጣላላቅተ፡
ለመንገዳቱ፡ ወንሊወን፡ በመንፈስ፡
ቅዱስ፡ እግዚእ፡ ጣሕዋዊ፡ ዘሰረወ፡ እው
ለብ፡ ወንሊወን፡ በላሐቲ፡ ጥወቀት፡
ለከርዖት፡ ኃጢአት፡ ወንሊወን፡ ትንሣሴ፡
ጥታ፡ ለሕይወት፡ ዘይወጽእ፡ ለዓለሙ፡
እሌን፡፡

ንሕነስ፡ ነሐውር፡ በፍጥ፡ ን
ጉሠ፡ ጽዮስ፡ እጣፍዊ፡ ወሊፍጽ
ንን፡ ሊለዋጣን፡ ወሊለፀጋው፡ እውት
መሃርተ፡ ለበዊን፡ 1 ወ 8 ሐዋርያት፡
ወጸውሉን፡ ፈልፈለ፡ ጥበብ፡ ወር ወ 8 ለ
ርድእት፡ ወር፡ 1 ወ 10 ፎርታዳ፡ ሃይወ
ፍት፡ ዘተጋብሉ፡ በኒቅዖ፡ ወዋ፡ ወሃ፡
በቀስጥንጥን፡ ወ 8፡ ምሥራዕን፡፡
ከመዝ፡ እስብክ፡ ወከመዝ፡ እሌሃር፡ እን፡
ገላውደውን፡ ንጉሠ፡ ዘሊትዖጳዮ፡ ወከመ፡
መንገዳቱ፡ እጽፍ፡ ሰገድ፡ ወልደ፡
ወፍገ፡ ሰገድ፡ ወልደ፡ ፍለድ፡፡

ወበእንተ፡ መክንያት፡ ለክብርት፡
ዕለተ፡ ቀደሚት፡ ሰንበት፡ ለጉ፡ ዘፍከብራ፡
ከመ፡ ለይሁድ፡ ለሰብሐው፡ ለክርስቶስ፡
እንዘ፡ ይብሉ፡ ይሙ፡ ለዕለን፡ ወላዕለ፡
ወሉድን፡፡ እከመ፡ እውንቲሱ፡ ለይሁድ፡
ሊደቀድሱ፡ ጣዖ፡ ወሊዖንድዱ፡ እሳተ፡
ወሊዖበስሱ፡ ጸብኅ፡ ወሊደሐብዙ፡
ኅብስተ፡ ወሊደት፡ ለሰብሐው፡ እውንቲ፡ ወስተ
ቤት፡፡ ወበሐቱ፡ ንሕነስ፡ ንከብራ፡
እንዘ፡ ፍጻሌ፡ ባቲ፡ ቀርባ፡ ወንገብር፡
ባቲ፡ ጣሐብ፡ በከመ፡ ለዘዘን፡ ለበዊን፡ ሐዋ
ርያት፡ በደድከቅልዖ፡፡ ለጉ፡ ዘፍከ
ብራ፡ ከመ፡ ሰንበተ፡ እሐድ፡ እንተ፡ ይእቲ፡
ዕለተ፡ ሐዳስ፡ ዘይቤ፡ ደዊት፡ በእንቲላሃ፡
ዛቲ፡ ዕለት፡ እንተ፡ ገብረ፡ እግዚእብሐር፡
ኔት፡ ለሕይወት፡ ወንገዳቱ፡ ባቲ፡፡ እከመ፡
ባቲ፡ ተንሠላ፡ እግዚእን፡ ሊዖሱን፡ ክርስ
ቶስ፡ ወበቲ፡ ወረደ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ ለዕለ፡
ሐዋርያት፡ በጽርሐ፡ ጽዮን፡፡ ወበቲ፡
ተሰብላ፡ ወስተ፡ ከርሠ፡ ቅድስት፡ ጣር
ዖው፡ ድንገል፡ በከሱ፡ ጊዜ፡፡ ወበቲ፡
ይወጽእ፡ ደግሞ፡ ለዕሤተ፡ ጸድቃን፡ ወለ
ፍዳ፡ ኃጥላን፡፡

vivos & mortuos, & non erit finis
regno ejus. Et credimus in Spiritum
Sanctum, Dominum vivificantem, qui
processit à Patre. (2.) Et credimus in
unum Baptismum ad remissionem pec-
catorum. Et speramus resurrectionem
mortuorum ad vitam venturam in æ-
ternum Amen.

(3.) Nos autem incedimus in viâ
Regiâ, planâ, verâ, & non declinamus
neque ad dextram, neque ad sinistram,
à doctrina Patrum nostrorum xii. A-
postolorum : & Pauli fontis sapientix;
& Lxxii. discipulorum ; & cccxviii.
Orthodoxorum, qui congregati fue-
runt Niceæ ; & cL. Constantinopoli,
& cc. Eph. si (congregatorum :) (4.)
Ita prædico, & ita doceo ego Claudius
Rex Æthiopiæ, & nomen regni mei
Atznaf-saged, (5.) Filius Wanag-
Sagedi, (6.) Filius Naodi.

Quod verò attinet ad celebratio-
nem nostram diei prisce Sabbati; (7.)
Non sanè celebramus illud sicut Judæi,
qui crucifixerunt Christum dicentes :
Sanguis ejus sit super nos, & super li-
beros nostros. Quia illi Judæi neque
hauriunt aquam, neque accendunt
ignem, neque coquunt ferculum, ne-
que pinsunt panem, neque migrant de
domo in domum. Nos autem ita cele-
bramus illud, ut offeramus munera ad
mensam, & faciamus in eo cœnam, si-
cut præceperunt nobis Patres nostri
Apostoli in Ἀδελφαις. (8.) Non ce-
lebramus illud ita, sicut Sabbatum fe-
riæ primæ, quæ dies est nova, de qua
David ait: Hæc est dies quam fecit Do-
minus, exultemus & lætemur in ea.
Quia in ea resurrexit Dominus noster
Jesus Christus; & in ea descendit Spi-
ritus Sanctus super Apostolos in Ora-
torio Tzizonis, (9.) Et in ea incarna-
tus fuit in utero Sanctæ Mariæ Virgi-

nis perpetuæ; & in ea veniet iterum, ad remunerationem justorum, &
ultionem peccatorum.

ወበእንተ፡

Quod

ወበእነተ፡ሠርዐተ፡ግዝደት፡እ፡
 ዘንትግዝር፡ከ፡እይሁድ፡እከ፡
 ንሕነ፡ፍለጦር፡ቃለ፡ሥህሮሁ፡ለጸወ
 ሱከ፡ፈልፈለ፡ጥበብ፡ዘይቤ፡ተገዝ
 ሮሂ፡ሊይበቀዕ፡ወሊተገዝሮሂ፡
 ሊያሠልፍ፡ዘእንበለ፡ዳእሙ፡ሐዳከ፡
 ፍጥረት፡ዝወለቱ፡ለጫነ፡በእግዚ
 እነ፡ሊያሱከ፡ክርከቶከ፡ወግዕበ፡
 ይቤ፡ለሱብለ፡ቆሮንቶከ፡ዘሂ፡ነሠለ፡
 ግዝደተ፡ሊይንሣእ፡ቀልፈተ፡ከሱ፡
 ጦጽሐፈ፡ትሥህርቱ፡ለጸወሱከ፡ሀለወ፡
 በኅቤነ፡ወይሥህረነ፡በእነተ፡ግዝደት፡
 ወበእነተ፡ቀልፈተ፡ወበሕቱ፡ግዝ
 ደትሐ፡ዘከነ፡በኅቤነ፡በልጫይ፡ሀገር፡ከ፡
 ብጥኅተ፡ገጽ፡ዘሊትዮጳ፡ወፍባ፡
 ወከ፡በቀደተ፡እገነ፡ዘሱብለ፡ህንድ፡
 ዘንተሐ፡ዘንገብር፡እ፡በወቂበ፡ሕገ፡
 ለፊት፡ዳእሙ፡በልጫይ፡ሱብለ፡

ወበእነተ፡በሊዐ፡ሐረውዶ፡እ፡ዘንት
 ከላእ፡በወቂበ፡ሕገ፡ለፊት፡ከ፡እይ
 ሁድ፡ለዘኔ፡በልዐ፡ሊኖከቆርር፡ወሊኖረ
 ኩሐ፡ወለዘኔ፡ሊበልዐ፡ከ፡ይብላዕ፡
 ሊኖከቆርር፡በከ፡ጸሐፈ፡ለሱነ፡ጸወ
 ሱከ፡ለብሐረ፡ሮሚ፡እንዘ፡ይብል፡
 ዘኔ፡በልዐ፡ሊይሞን፡ለዘሊይበልዐ፡
 ወለኩሱ፡እግዚሉብሐር፡ተወከ
 ሮሚ፡ጦንግሠተ፡እግዚሉብሐር፡
 ሊንነት፡በሙብልዐ፡ወበሙከቱ፡ኩሱ፡
 ንጽሕ፡ለንጽሕን፡ወእኩይሐ፡ለሱብለ፡
 በሊዐ፡ሙከለ፡ዕቅፋት፡ወጫቲዎከ፡
 ወንጌላዊ፡ይቤ፡ለልቦ፡ዘይክል፡ለርኩ
 ሱቶ፡ለሱብለ፡ዘእንበለ፡ዘይወጽእ፡
 እሙላሁ፡ወዘሐ፡ወከተ፡ከረሠ፡
 ይበወእ፡ወይትገመር፡ጽ፡ወይትገ
 ደፋ፡ወይትከዐው፡ወዶነጽሕ፡ኩሱ፡
 ጦከልዕት፡ወበብሂለ፡ዝንቱ፡ቃሉ፡
 ንሐተ፡ኩሱ፡ሕንጻ፡ከሕተቶሙ፡ለሊ
 ይሁድ፡እለ፡ተሥህረ፡እሙጽሐፈ፡
 ለፊት፡

ሊተሐ፡ሃይማኖት፡ወሃይማኖተ፡
 ካህናት፡ጫእሙረን፡እለ፡ይሥህረ፡በ
 ትእዛዝ፡በዐጸይ፡ጦንግሠተ፡ወሊ
 ደትገላሠ፡እሙፋኖተ፡ወንጌል፡ወእሙ
 ትሥህርተ፡ለሱነ፡ጸወሱከ፡ሊለዋላን፡
 ወሊለ፡ወገ፡ወበሙጽሐፈ፡ታፎክኔ፡
 ጽሑፍ፡ሀሱ፡በሙጽሐፈ፡ዚላን፡እከ፡
 ቆከጠንጢኖከ፡

Quod verò attinet rationem circumcisi-
 onis; (10) non utique circumcidimus sicut
 Judæi; quia nos scimus verba doctrinæ
 Pauli, fontis sapientiæ, qui dicit: & cir-
 cumcidi non prodest, & non circumcidi
 non juvat; Sed potius nova creatio, quæ
 est fides in Dominum nostrum Jesum Chri-
 stum. Et iterum dicit ad Corinthios; qui
 assumpsit circumcisionem, non accipiat præ-
 putium. Omnes libri doctrinæ Paulinæ
 sunt apud nos, & docent nos de circum-
 cisione, & de præputio. Verum circumcisio
 est apud nos secundum consuetudinem re-
 gionis, sicut incisio faciei in Æthiopia &
 Nubia; & sicut perforatio auris apud In-
 dos. Id autem quod facimus, non (fit) ad
 observandas leges Mosaicæ; sed tantum
 propter morem humanum.

Quod autem spectat esum carnis suillæ,
 (11) non utiq; prohibemur eo, propter ob-
 servationem legis Mosaicæ, sicut Judæi. E-
 um enim qui eâ vescitur non abomina-
 mur, neq; immundum judicamus. Neq; e-
 um qui eâ non vescitur, ut vescatur cogi-
 mus. Sicut scripsit pater noster Paulus ad
 Romanos, dicens: Qui vescitur non con-
 temnat eum qui non vescitur, Omnes enim
 Dominus suscipit. Regnum Dei non con-
 sistit in cibo & potu; omne mundum est
 mundis. Malum verò est homini edere cum
 scandalo. Et Matthæus Evangelista dicit:
 Nihil potest contaminare hominem, nisi
 quod egreditur ex ore ejus. Quidquid e-
 nim ingreditur in ventrem, atq; ventriculo
 retinetur, id tandem in abscessu ejicitur, &
 effunditur, & mundum reddit omnem ci-
 bum. Dum verò dixit ista verba sua, de-
 struxit totam structuram erroris Judæorū,
 qui docti fuerunt ex libro Legis Mosaicæ.

Mea verò Religio, & religio Presbyte-
 rorum doctorum, qui docent jussu mei in
 ambitu regni mei talis est, neq; recedant à
 via Evangelii, neque à doctrina patris no-
 stri Pauli, (12) five ad dextram five ad
 sinistram. Et in libro *Tarich* (dicto,)
 scriptum extat in libro nostro; quod
 Constantinus

CLAUDII REGIS ÆTHIOPIÆ.

ቀስጠንጢኖስ፡ ንጥላ፡ ለዘክ፡ በዋዕለ፡
 መንግሥቱ፡ ለኩሉ፡ ሕሊ፡ ተጠጥቆ፡
 ለይሁድ፡ ስም፡ ሆሰዕወድ፡ ሠጋ፡ ሐፈ
 ወዋ፡ በዕለተ፡ ትንሣሤሁ፡ ለእግዚእነ፡ ሊዋ
 ሱስ፡ ክርስቶስ፡ ወበሐድ፡ በስሙ፡ ለዳዋ፡
 ልቡ፡ ለሰብእ፡ ይተኝረወ፡ እመበሊዐ፡ ሠ
 ጋ፡ እንስሳ፡ በዘዋዕር፡ ሠጋ፡ ዓሣ፡ ወበ፡
 ዘዋዕር፡ በሊዐ፡ ሠጋ፡ ደርሆ፡ ወበ፡ ዘይ
 ትኝረወ፡ እመበሊዐ ሠጋ፡ በገዕ፡ ወኩሉ፡
 ዘክሙ፡ ለዳዋ፡ ልቡ፡ ይተሉ፡ ንመዝ፡ ወ
 እቱ፡ ሠወረቱ፡ ወፈቀዱ፡ ለሰብእ፡ በእነ
 ተ፡ መብላዕ፡ ሠጋ፡ እንስሳ፡ ለልቦ፡ ሕገ፡
 ወለልቦ፡ ቀኖኖ፡ ወስተ፡ መጽሐፈ፡ ሐዳስ፡
 ኩሉ፡ ንጹሕ፡ ለንጹሕነ፡ ወጸወሉስኛ፡
 ዘሰ፡ ሆላወን፡ ኩሉ፡ ለይብላዕ፡

ዘንተ፡ ኩሉ፡ ዘጽህቁ፡ ለጽሐፍ፡ ንመ፡
 ታላወር፡ ጽድቅ፡ ሃይማኖት፡ ተጽ
 ሕፈ፡ በገዕድዋ፡ በሃ ወይዐመት፡ እመ
 ልደተ፡ እግዚእነ፡ ሊዋሱስ፡ ክርስቶስ፡
 እመ፡ ደወር፡ ለስኔ፡ በሀገረ፡ ዳዋት፡

Constantinus Rex (13) iusserit in diebus Regni sui, ut omnes iudeos baptizatos cibarent carne suilla in die resurrectionis Domini nostri Jesu Christi. Verum prout visum fuerit unicuique, abstinere potest ab esu carnis animalium. Sunt enim qui delectantur carne piscium, sunt qui amant edere carnem gallinarum, sunt qui abstinent ab esu carnis ovillæ, & quilibet sicut ei videtur, animum suum sequitur. Atque ita se habet beneplacitum & voluntas hominis. De esu verò carnis animalium terrestrium, nulla lex nullus canon datur in Novo Testamento, Omnia munda sunt mundis. Et Paulus: Is autem qui credit, omnibus vescatur.

Atque istud est quod scribere volui, ut scias veritatem Religionis meæ. Scripta M.D.LV. Anno à Nativitate Domini nostri Jesu Christi, die xxiii. Junii, in Regno Damot. (14)

Sequuntur breves Notæ ejusdem.

Claudius Abissinorum Rex circa Annum 1540. ad Imperium pervenit; Patri suo *Davidi*, cognomento *Wanag-saged* dicto, succedens. Atrocissimum perpeffus est bellum à *Graino* Adelenfi, qui modicæ aliàs potentix Rex, maxima tum vi grassabatur; cæsisque aliquot exercitibus, vastum illud Imperium adeò debilitaverat, ut parum à ruina abesse videretur. Hic autem est ille *ጥረይን*; in quem adeò invehitur *Tesfa Zijon*, editor Novi Testamenti, in Epilogo Evangelii Johannis, inquit: *መሠሪ፡ ጥረይን፡ ዘወገ፡ ጠሊ፡ ረዋደ፡ ወደባዩ፡ በገዕ፡ ሆኔ፡* nefcius ille *Grain*, socius hircorum: persecutor & oppressor ovium; & ob immanem vastationem ab eo factam, graviter lamentatur. Itaque Claudius in *Damotam*, quod Regnum ultra Nili fontes remotum, se recipiens, externa auxilia circumspiciebat, *Lusitanorum* maximè, quorum tum inclytum nomen erat, & rei militaris magna fama. Missique fuerunt cohortes aliquot, quorum auxilio res benè gesta. Sed de hujus belli eventu alibi; hæc dixisse sufficiat ad cognoscendam Confessionis hujus Æthiopix causam. Ex multis enim aliis colligo argumentis, eam in gratiam Lusitanorum conscriptam, quo certiores redderentur de puritate Fidei Christianæ, apud Æthiopes; neque forsan alienarentur, suspicione Judaismi, ob mores quosdam antiquitus usitatos. De quibus etiam aliunde mihi constat, illos non lege Mosaica; sed consuetudine & more gentis niti. Quo melius autem unus & alter locus intelligatur, breves hinc notas addemus, cætera in aliud tempus differentes.

1. Hoc cognomento gaudent & Reges & præcipuæ quædam familiæ Abissinorum;

NOTÆ AD CONFESSIIONEM.

norum; pro certissimâ enim habent traditionem illam de *Maqueda Regina Sa-
baa*, quod ex Salomone conceperit, filiûmque pepererit, omnium *Æthiopiarum*
Regum stirpem atque parentem. Venisse quoque cum eâ Viros Nobiles, rerum
agendarum ministros. Eorûmque posteros adhuc superesse, seque vocare ደቂቅ፡
 እስራኤል : *Filios Israel*. Unde certè mirum non est, Judæos de Rege quodam
sua gentis ultra fluvium Sabbaticum in *Æthiopia* imperantis, fabulari, quam-
vis multum erubescant Christianum eum esse intelligentes.

2. ዘሠረጸ፡ እዋሉ፡ *Qui processit à Patre.* Hoc verbo in præterito u-
tuntur *Æthiopes*, cum tamen Joh. 15. 26. legatur ዘይወፀእ፡ እዋሉ፡ ለብ፡
 $\delta \mu \epsilon \rho \iota \tau \acute{\alpha} \pi \alpha \tau \epsilon \rho \varsigma \epsilon \upsilon \pi \alpha \rho \acute{\epsilon} \nu \epsilon \lambda \alpha \iota$, *Qui à Patre egreditur*. Adhæc cum Ecclesia Græca,
hanc phrasin de Deo Patre solummodo usurpant, constanter tamen affirmantes
Spiritus Sanctum æque esse Spiritum Patris ac Filii, in una & individua Deita-
te, eumque esse personam per se distinctam. (vide *Lexicon nostrum sub voce*
 ሀለወ :) Haud rarò tamen addunt ወይሠላ፡ እዋወልድ፡ *Et sumit de filio*, ex
loco Joh. 16. 4. እስዎ፡ እዋዚላዎ፡ ይሠላ፡ *quoniam de meo sumet &c.* ex
quo apparet, supposititium esse, quod in Liturgia *Æthiopica* Romæ impressa fol.
163. col. 4. legitur. ዘሠረጸ፡ እዋሉ፡ ወወልድ፡ *Et filio*. Quin & *Æthiops*
dixisset ወእዋወልድ፡

3. Sufficere sibi credidit Rex *Æthiopiæ* breve Symbolum fidei Christianæ,
simile illi, quod vulgò Apostolorum nomine circumfertur. Quod tamen apud
Abissinos in usu non est, sed ejus loco utuntur Symbolo Nicæno, & vocant
 ጸሎተ፡ ሀይዋናት፡ *Orationem fidei*, eoque inter quotidianas orationes u-
tuntur.

4. Tria tantum Concilia Oecumenica agnoscunt: *Nicenum*, *Constantino-
politannum*, & *Ephesinum*. *Chalcedonense* verò non admittunt, quod illos su-
spectos reddidit Eutichianismi. Verum Abissini Eutichiani non sunt, neque na-
turas in Christo confundunt, quod verò concilium quartum non admittant,
ideò fieri aiunt, quod *Dioscorus Alexandrinus* in eo fuerit injustè condemna-
tus, non satis intellectus, neque satis auditus. Præter illa tria tamen & alia ad-
mittunt Concilia, velut ዘካርያ፡ *Casariense*. ዘግንገራ፡ *Gangrense*. ዘለጎንዎ፡
Antiochenum. ዘሱደቂዎ፡ *Laodiceum*. ዘከርድቄ፡ *Sardicense*. ዘለጎቀራ፡
Ancyranum. Quorum Canones in volumine quodam conscriptos Rex *Zara-
Jacob* Hierosolymâ misit, circa Annum Christi 1438.

5. Solent Abissini Regibus suis, tempore inaugurationis, boni ominis cau-
sa, cognomentum quoddam, in lingua vulgari significativum, acclamare;
quod *nomen Regni* vocant, idque plerumque prævalet nomini in baptismo
accepto. Cæterum *Atzuaſ-saged* per ellipsin quandam significat *Venerabilem*
usque ad terminos terra.

6. *Wanag-saged*, sive ወንቅ፡ ሰገድ፡ *gemmam pretiosam* significare puto.
Iste autem Rex in Historia Alvarezii & Pauli Jovii aliàs vocatur *David*;
cognomento *Atani* (rectius *Iana*) *Dinghil*: ዐብነ፡ ድንገል፡ Item ዐብነ፡ ድንገል፡
Libna Dinghil. Cæterum Claudius sine liberis obit, igitur frater *Minas*
cognomine *Adamas-saged* ei successit, cujus pronepos *Basilides* nunc rerum
ponitur, uti ex brevi Genealogia, quam aliàs plenius edemus, apparet.

NOTÆ AD CONFESSIIONEM.

R. ንለድ : *Nad.*

R. ዳዊት : aliàs ወናገ : ስገድ : *Wanag-sagbed.*

R. *Claudius* ንወደወስ :
ἀπαις

R. ዓናስ : vulgò ለደዓስ : ስገድ : *Adamas-sagbed.* malè *Adam.*

R. ወርደገል : cognom. ወለክ : ስገድ : ቆሰለደስ : *Basilides.*

R. ዖቆብ : Communiter ቶቆ : ዖቆብ :
vocatur, & in prælio contra Patruelem *Sus-*
neum occubuit : liberi variis casibus perie-
runt.

R. ወላዊሶስ : *Susneus.*

R. ቆሰለደስ : *Basilides*, quem
adhuc in vis esse puto.

7. *Sabbatum* :] Observant sanè Æthiopes utrumque *Sabbatum*, vetus & novum. Non ex lege Mosaica; sed ex vetustissimo primorum Christianorum usu, qui idem faciebant. Longè tamen sanctius *diem Dominicam* quam *Sabbatum* celebrant. In hoc enim à nullo alio, quam agresti opere, ut aratione & similibus, feriantur.

8. Διδασκαλία : *Doctrina.* Æth. ትወህርት : Græcum vocabulum est; quorum aliqua cum religione Christiana invec̃ta fuere; Hoc loco libri nomen esse colligo, qui ejusmodi titulo insignitur, *Apostolica Doctrina*, non quidem ratione causæ efficientis; sed ratione authoritatis & analogiæ.

9. Valde probabilis est sententia eorum, qui statuunt, Apostolos ἐν τῇ πεντηκოსῇ, cum Spiritus Sanctus super eos descenderet, non in domo aliqua privata; sed in templo congregatos fuisse, nam τὸν οἶκον ut alibi passim, ita etiam *Act. 2. 2. templum καὶ ἐξοχὴν* significare. Non quidem unam ex tribus illis præcipuis templi partibus, ubi preces & sacrificia fiebant; sed auditorium quoddam, quorum plurima juxta ædificata, & templo contigua erant. Ista sententia non tantum confirmari, sed & auditorio certum nomen hoc locò dari videtur; tanquam Ὀρχή : Ὀρχή : *Oratorium Zionis* dictum fuerit.

10. *Circumcisionem* apud Abissinos ritum sacrum non esse, aliis etiam constat argumentis; Perficitur enim privatim à muliercula, arbitris remotis. Quid quod etiam fœmellis aliquid, quod superfluum naturæ putant, abscindatur; unde patet morem magis profanum, quam religiosum esse.

11. Sunt quidem in selectu ciborum Æthiopes paulò supersticiosiores. Nam præter carnem suillam plerique nec leporem, nec Gallo-pavonem; nec Astacos, aut Carabos, nec quidquam ex testaceo genere comedere consueverant. Idque nulla quidem lege prohiberi, se tamen insuetos horum ciborum prædicant.

12. *Pater noster Paulus* :] Hoc titulo quemlibet Apostolorum & Antistitum solent condecorare.

13. Innuere vult Rex Æthiopiæ, se non probare *Constantini* Græcorum Imperatoris factum, de quo Historici Arabes *Elmacinus* & *Patricides* in Historia suâ Ecclesiastica referunt : *Illum ad explorandam fidem Judæorum, nuper conversorum, jussisse unicuique, è templo egredienti, offerri frustulum carnis suille, quod si quis comedere detrectaverit, illico confossum fuisse.* Exscribere lubet

NOTÆ AD CONFESSIIONEM.

lubet unum atque alterum locum, quo plenius cognoscatur historia vix alibi-
perta :

Ex Elmacino.

ورسم قسطنطين الملك ان لا يسكن
اليهود بيت المقدس وكل من لا ينتصر
يقتل وتنتصر خلق كثير خوفا من
القتل* فكانوا في الباطن يهود فبلغ
ذلك قسطنطين الملك واستشار
البطرك فقال له البطرك ان اليهود لا
ياكلوا لحم الخنزير ابدا فيامر الملك ان
يذبح خنازير كثيرة وتطعم اليهود
منها فمن لا ياكل علم انه مقيم علي
اليهودية فامر قسطنطين ان يعمل ذلك
في يوم عيد الفصح ويجمعون الي
الكنيسة وكل من خرج من الكنيسة
يطعم ومن لا ياكل يقتل* فقتل من
اليهود في ذلك اليوم خلق كثير*

Interpretatio Latina.

Et dixit Constantinus Imperator ne habitarent Iudai Hierosolymis. Et quisque non Christianus fieret, morte mulceretur. Et Christiani facti sunt plurimi metu cadis, fuerunt autem secreto Iudai. Et intellexit istud Constantinus Imperator, et percunctatus est Patriarcham. Et dixit ei Patriarcha, quod Iudai non vescerentur carne suilla in eternum. Itaque iuberet Imperator mactari sues multas, quo gustarent Iudai de illis, & quicumque non ederet, indicium esset, quod ille persisteret in Iudaismo. Et iussit Constantinus, ut fieret hoc die festo Paschatos, & congregarentur in templo: Et quicumque egrederetur ex templo, gustaret, et qui non comederet, interficeretur. Et interfecti sunt e Iudais illo die magna pars.

Ex Patricide.

وامر قسطنطين الملك ان لا يسكن
يهودي في بيت المقدس ولا يجوز بها
وكل من لا ينتصر يقتل * فتنصر من
الامم واليهود خلق كثير وظهر
دين النصرانية * فقل قسطنطين
الملك ان اليهودي من فرع القتل
تنصروا وهم علي دينهم * فقال الملك
كيف لنا ان نعلم ذلك فقال له بولس
بطريك القسطنطيني ان الخنزير في
التوراة حرام واليهود لا ياكلونه فتامر
ان تذبح الخنازير وتطبخ لحومها
ويطعمون منه هذه الطائفة ومن لا
ياكل منه علمت انه مقيم علي دين
اليهودية * فقال قسطنطين الملك ان
كان الخنزير في التوراة محرما فكيف
يجوز لنا ان ناكل لحمه ونطعمه
للناس

Et praecepit Constantinus Rex, ne habitaret Iudaeus Hierosolymis, neque tolleretur ibi, & quicumque non Christianus fieret, interficeretur. Et baptizati fuerunt, & gentibus & Iudaeis pars magna; sed simulaverunt religionem Christianam. Et dictum fuit Constantino Regi, quod Iudaei metu cadis Christiani facti essent, & tamen persistenter in religione sua. Et dixit Rex; quo pacto comperiemur istud. Et dixit ei Paulus Patriarcha Constantinopolitanus, quod porci in lege Mosaiica interdicti essent, & quod Iudaei non vescerentur illis. Itaque iube ut macerentur porci, & coquantur carnes eorum, & guster de iis istud hominum genus. Et qui non ederit de iis, cognoscatur, quod persistat in Iudaismo. Et dixit Constantinus Rex: Si porci lege Mosaiica vetiti sunt, quomodo permittitur nobis, ut edamus carnem eorum, & permittimus eam vesci hominibus.

NOTE AD CONFESSIONEM.

للناس فقال له بولس البطريك ان
سيدنا المسيح قد ابطال ساير ما في
التوراة وجانا بتوراة جديده الذي هو
الانجيل *

*hominibus. Et dixit
ei Paulus Patriar-
cha : quod Dominus
noster Christus jam
pridem abrogaverit
ritus, qui in lege sunt,
& statuerit legem no-
vam, qua est Evan-
gelium.*

Hic sequitur prolixa ex Evangeliiis, Actis & Epistolis Apostolorum disser-
tatio, de sublato ciborum in Nov. Testam. discrimine : postea redit ad historiam
eamque his claudit verbis :

فامر الملك ان تذبج الخنازير وتطبخ
كومها و تقطع صغارا وتصير على
ابواب الكنيسة في يسامر مملكتكم في يوم
احد الفصح وكل من خرج من الكنيسة
يلقم لقمة لحم خنزير ومن لم ياكلها يقتل
وقتل في ذلك اليوم خلق كثير.

*Et jussit Rex, ut
mactarentur porci, &
coquerentur carnes e-
orum, et dissecarentur
minutim. idque fieret
ad portas templorum,
in ceteris etiam regni
partibus, die primo
Paschatis. Et quicun-
que egrederetur ex
templo, deglutiret
buccellam carnis suil-
la; & qui non ederet
eam, interficeretur, &
interfecti fuerunt eo
die plurimi.*

Fuit utique Constantino promptum ad asperiora ingenium; nam & alias
veteres pœnas auxit, & novas instituit, uti ex Constitutionibus illius apparet.
vide Sozomen. Histor. Eccles. lib. 1. c. 8.

14. *Damot :*] In Tabulis Damute. Regnum multo auro ferax, Walekæ con-
terminum, & Nilo amne à Gojama discretum.

LITURGIA S. DIOSCORI

PATRIARCHÆ ALEXANDRINI,

In vetusto Liturgiarum Æthiop. Cod. MSS. Cl. Dn. D. Edw. Pocockii reperta.

Nunc verò impressa, & Latinitate donata à J. M. W. Erfurtenfi.

ለክርስቲያን፡ ዘክርያስ፡ ደቡቅ፡ ስ፡
ፌፌፌፌ ለቅዱስ፡ ሳላ፡ ወእስ፡ ለሳ
ፌ ለ ሳ ለ፡ ሀሎ፡ ለግዚአብሔር፡
ፌፌፌፌ በወንጌላቲ፡ ለግዚአብሔር፡
በተስፋነቲ፡ ለግዚአብሔር፡ በወሰነቲ፡
ለቅዱስ፡

Consecratio Oblationis * S. Dioscorig.
ፌፌፌፌ Seculo & usque in secu-
ፌ ለ ሳ ለ፡ lum est Dominus in Regno
ፌፌፌፌ suo ; Dominus in Trinitate
sua ; Dominus in Divinitate sua.
Antequam

* i.e. Admi-
nistratio
Cœnæ Do-
minicæ.

LITURGIA S. DIOSCORI.

እመቅድሮ፡ገህ፡ ወጽባሕ፡ እመቅድሮ፡
ወወልት፡ ወሌሊት፡ ወእመቅድሮ፡ ይተፈ
ጠሩ፡ ወላእክት፡ ሀሎ፡ እግዚአብሔር፡ በ
ወንግሥቱ፡ እመቅድሮ፡ ይተፈጠሩ፡ ሰላ
ዎት፡ ወእመቅድሮ፡ ያስተርላ፡ ገጸ፡
ዮብስ፡ ወእመቅድሮ፡ ይብቀሉ፡ ለሕመል
ዓላት፡ ሀሎ፡ እግ፡ በወንግሥቱ፡
እመቅድሮ፡ ፀሐይ፡ ወወርሃ፡ ወከዋክብት፡
ወእመቅድሮ፡ ዓጠታት፡ ዘብርሃኖት፡
ሀሎ፡ እ፡ በወ፡ እመቅድሮ፡ እንስሳ፡ ዘይ
ትሐወስ፡ ወእመቅድሮ፡ ለዕዋፍ፡ ዘይሳ
ርር፡ ወእመቅድሮ፡ ለረዊት፡ ዘባሕር፡
ሀሎ፡ እግ፡ በወ፡ እመቅድሮ፡ ይፍጥር፡
ለለደ፡ በዘዚላሁ፡ ለርላዎ፡ ወእመቅድሮ፡
ወእመቅድሮ፡ ይዕሉ፡ ትእዛዝ፡ ሀሎ፡ እግ
ዚእ፡ በወንግሥቱ፡

ስብሐት፡ ለአብ፡ ወወልድ፡ ወወንፈስ፡
ቅዱስ፡ ለዓለም፡ ዓለም፡

* ይብል፡ ይጸቅዝ፡ * በእንተ፡ ብፁዕ፡
* ካህን፡ [ካ፡] * ይስጣሳ፡ ሰላይ፡ ወተጽዕኖ፡
ወድር፡ ወይደንግ፡ ወሠረተ፡ ሕመ
ዝ፡ በፈቃድ፡ ለቡሁ፡ ወደ፡ ኅብ፡ *

* Hiatus in MSS. ———— ተለንገደ፡ በድንገል፡ ንጹሐ፡
እግዚአብሔር፡ ተወልደ፡ በጎለ፡ እን
ስሳ፡ ተወደዮ፡ ለወን፡ ንግሡ፡ ተወልዶ፡
ወከመ፡ ሕፃናት፡ በከዋክብት፡ እንዘ፡ ይስለል፡ ለወ
ለጥባት፡ ለወ፡ ሰላዎ፡ ለንሐወ፡ ከወ፡
ሰብእ፡ ወለስተርላዎ፡ ገሀይ፡ በበህቅ፡ ልሕ
ቀ፡ በሀ፡ ክረመት፡ በዮርዳኖስ፡ ተጠ
መቀ፡ ከወ፡ እንተ፡ ብሕር፡ ለጸዊ፡ በወ
ስተ፡ ገደ፡ ሀይረ፡ እመቅድሮ፡ ይጸብ
ሎስ፡ ተወንዘ፡ በንደለ፡ ወለሰቱ፡ ወን
ንንተ፡ ጽልመት፡ ሠዕረ፡ * (ቅዱስ፡ ቅ፡ ቅ፡
እግዚአብሔር፡ በሠላሁ፡) እንዘ፡ ነጋ
ሀ፡ ለሊሁ፡ ለርላዎ፡ ትሕትኖሁ፡ ከወ፡
ገብር፡ ሰፍሐ፡ ለደዊሁ፡ ዘለሐከ፡ ሰብ
እ፡ ከወ፡ ያግዕዝ፡ ሰብእ፡ እመቅድሮ፡
ኃጢአት፡

* restitu-
tum est
aliud n.
videba-
tur esse.

በይለት፡ ለሊት፡ እንተ፡ ባቲ፡ ለወ፡ ያግብ
እወ፡ ኃሠለ፡ ላብስተ፡ በዕደዊሁ፡ ቅዱሳት፡
ወንጹሐት፡ እለ፡ እንበለ፡ ነወር፡ ለንቃዕ

*Antequā Aurora et dilucentium, antequā
dies & noctes (essent,) antequam crea-
rentur Angeli, fuit Dominus in re-
gno suo. Antequam expanderentur
celi, & antequam appareret facies ari-
de, et antequam germinarent herbae, fuit
Dom. in regno suo. Ante Solem &
Lunam & Stellae, & ante circuitus
Luminarium, f. Dom. in Reg. suo.
Anteq. animalia quae repant, & ante-
quam aves quae volant, & anteq. belluae
maris (essent,) fuit Dominus in Regno
suo. Antequam crearetur Homo(a) ad
imaginem & similitudinem ejus, & an-
teq. transgrederetur praeceptum, fuit
Dom. in Regno suo.*

*Gloria Patri & Filio, & Spiritui
Sancto, in secula seculorum.*

Dicit Diaconus, Pro beato &c. (b)

*(S.) (c) Audiat caelum, & auscul-
tet terra, & contremiscant fundamenta
fortium. (d) Beneplacitō Patris sui de-
scendit ad ——— (e) peregrinus fuit.
In Virginitate immaculata Deus natus
est. In cavernam pecudum illatus est.
Munera regii sui honoris accepit. In-
star infantum flevit, poscens ab uberi-
bus matris suae alimentum. Ambula-
vit sicut homo, & manifestō visus fuit.
Sensum adolevit. xxx°. anno in Jordane
baptizatus fuit. Planē ut vir jejunans,
in deserto habitavit. A Diabolo tenta-
tus fuit. Virtute Divinitatis suae Prin-
cipes tenebrarum disperfit. (Sanctus S.
S. Dominus in Trinitate sua.) Quam-
vis Rex (esset, tamen) ostendit humili-
tatem suam instar servi. Expandit
manus suas, quae creaverunt Hominem,
ut liberaret homines de iugo peccati.*

*In illā nocte, in qua tradiderunt ip-
sum, (f) sumsit panem in manus suas
sanctas, puras & immaculatas. Suspe-*

(a) ἄδ' Ἰσχυλῶ, i. e. Adam. (b) Oratio est pro statibus Ecclesiastico, Politico & Oeconomico. Vide eam in Miss. Asb. ad Nov. Test. Roma impress. fol. 163. col. 1. & f. 164. c. 2. Noluit autem S. Dioscorus novas preces fingere, quod, cum Patriarcha esset, optimo jure facere potuisset, sed communibus & in Ecclesia receptis utitur, eaque hīc, quamvis per primasinitia tantum, citantur. (c) Sacerdos sc. dicit. (d) dub. sign. (e) in Cod. MSS. hiatus est. (f) Judaei.

LITURGIA S. DIOSCORI.

ደወ: ሰጣዎ: ሃቤክ: ሃብ: ለሰሁ: ለእስከተ. በደን: ወላተ: ወርሀዎ: ለእሊሁ: ለእርዳሁ: ቅዱሳን: ወለሐዋርያተሁ: ንጹሐን: ወይቤሉው: ንሠሉ: ብልዑ: ዝሓብስት: ሠጋዎ: ወእቱ: ለዘበእንቲላክው: ይትፈተት: ለህድገት: ኃጢአት: ወንዕበ: ቶስሐ: ጣዎ: ወደነ: ለእስከተ: በደን: ወቀደስ: ወመጠዎ: ለእሊሁ: ለእርዳሁ: ቅዱሳን: ወለሐዋርያተሁ: ንጹሐን: ወይቤሉው: ንስሉ: ነትዩ: ዝጽዋዕ: ደጦዎ: ወእቱ: ለዘበእንቲላክው: ይትከወ: ለስርዐት: ኃጢአት: :

ለሃዘዎ: ለይሁድ: ወለቀጦዎ: ወስተ: ወድ: ለዘሉቱ: ይቀወ: ሊቀነ: ጦላእክት: በፍርሃት: ወበደዳድ: ስቀልዎ: ደበ: ዕፅ: ወቀነወዎ: በቅነዋት: ወኸርዕዎ: ርእሱ: በሕለት: ረገዝዎ: ገቡ: በከሩት: ለስተደዎ: ለጽጦው: ሐዋተ: ወከርቤ: ቲሱሐ: ዘለስተዎ: ለ፳፻፲፭: * እወ ልእክነ: ለሰብላ: ዳደን: ጥተ: ዘሊደመውት: ጥተ: ከመ: ይስለር: ለዋት: ጥተ: ከመ: ይሕደመው: ለውተን: በከመ: ለሰፈመው: በቀለ: ኪዳን: ለወረደዎ: ለመፅ: ወገንዝዎ: በስደናት: ወቀበርዎ: ወስተ: ወቀብር: ለመ: ሣልስት: ዕለት: ተኃሠለ: እውተን: በለ: ሃብ: ሀለው: ለርዳሁ: ጥቡዳን: ወለስተርእዎ: በጽርሐ: ጽዮን: በሣ: ዕለት: ለመ: ዋርጋ: ሰጣዎ: ለዘዘው: እንዘ: ይብል: ጽኑሐ: ተስፋሁ: ለእብ: ወበሃዕለት: ለወረደ: ሎው: መንፈስ: ቅዱስ: ከመ: ዘዕሳት: ወተናገረ: በነገረ: ከሉ: በሐወርት: ወእቱ: መንፈስ: ፈት: ደበ: ዝንቱ: ሓብስት: ወለዕለዝ: ጽዋዕ: በገዕ: ይጸጸእ: ወንርእዎ: በትዕይንት: ወንጥብሐ: በልዕደው: ወንትፈሣክ: ቦቱ: :

ወሊደመሰሉ: ልእክነ: ከመ: ዘይበልዕ: ሠጋ: ዘንተ: ሠጋ: ዘእንበለ: ደመ: ወመንፈስ: ወሰበ: ይስቲ: ዘንተ: ጽዋዳ: ደመ:

xit calum, eò ubi Pater ejus (est.) Grati-
as egit, benedixit & fregit, & dedit
illis. Discipulis (np.) suis sanctis, &
Apostolia suis puris, & dixit illis: Ac-
cipite, comedite, iste panis corpus meum
est, id quod pro vobis frangitur, in re-
missionem peccatorum. Similiter quoq;
miscuit vinum & aquam; gratias egit,
benedixit, sanctificavit & dedit illis,
Discipulis (np.) suis sanctis, et Aposto-
lis suis puris, et dixit illis: Accipite,
bibite, Iste calix sanguis meus est, is qui
pro vobis effunditur in remissionem
peccatorum.

Comprehenderunt ipsum Judei, et sti-
terunt ipsum in iudicio, coram quo stant
Archangeli cum timore et tremore.
Suspendunt eum in ligno, et pertere-
brarunt ipsum clavibus. Percusserunt
caput ejus arundine. Foderunt latus
ejus lanceâ. Sedarunt sitim ejus felle
mirrhâ mixto; qui potavit Israelitas
exploratores ex una petrâ. Mortuus
est cum esset immortalis; Mortuus est,
ut mortem auferret; Mortuus est ut vi-
vificaret mortuos, prout promisit illis in
verbo fœderis. Deposuerunt ipsum
de ligno, (f) & involverunt (ipsum)
in sindone, & sepelierunt (ipsum) in se-
pulchro. Tertia die resurrexit à mortui-
is. Venit (eò) ubi discipuli sui erant
congregati, Et apparuit illis in Atrio
Zijonis. XL°. die quo ascendit in calos
jussit illos, dicens: Expectate promissio-
nem Patris. Et L^o. die demisit illis Spi-
ritum Sanctum ac si ignis esset, Et lo-
quuti sunt linguis omnium Regionum.
Illum Spiritum tuum mitte super
hunc panem, & (super hunc) calicem.
Veniat Agnus, (g) & videamus illum
in castris, (h) ut mactemus illum, &
latemur in illo.

Ne a. videatur cuidam ex nobis qua-
si corpus hoc quod comedit, (sit) corpus
absque sanguine & spiritu. Et dum
bibit calicem hunc, (quod sit) sanguis
(f) cruce. (g) Paschalis. (h) sc. nostris.

* i.e. እስፋልል:

በስቲቱ:

tantum

LITURGIA S. DIOSCORI.

ባሕቲቶ : ዘእንበለ : ሠጋ : ወወን
ፈሰ : ለሰ : ሠጋ : ደወ : ወወንፈሰ :
በከወ : ገን : ወለከቲ : ዘወሰለ : ትከብ
ዕቲ : ል :

ደወረከ : በል :

ሀበን : በል :

ጸሎተ : ፈትቶ :

እከወ : ለወን : ወለተቀጥዳ :
ዕለተን : ወለደርቀቀ : ሣህቡ : እወ
ነን : እከወ : ወሐሪ : ወለቲ : እገዚላ
ብሔር : ለወሰነ :

* ጸልዩ : (ጸ) * እወ : እገዚላ : እገዚላ : ኩሉ :
እወ : እገዚላ : ለወሰነ : ኩሉ : እወ :
እገዚላ : ወሰነ : ኩሉ : እወ : እገዚላ :
ፈሰ : ኩሉ : እወ : እገዚላ : ለተዘፈ :
ኩሉ : እወ : እገዚላ : ጸባጤ : ኩሉ :
እወ : እገዚላ : ወደተን : ኩሉ : እወ :
እገዚላ : ንጉሠ : ኩሉ : እወ : እገዚላ :
ወሐሲዎ : ኩሉ :

በከወ : ደወርከ : ሠጋ : ወልደከ :
ወከተ : ሠጋ : ዘላን : ወበከወ : ተካ
ሕከ : ደወ : ወሐሕከ : ወከተ : ደወ :
ዘላን : ከወሀ : ደወር : ፈሪህተከ : ወ
ከተ : ለልበኔን : ወከነ : ለወልከተከ :
ወከተ : ሃሊናን : ንከነሰ : ሠጋዎ
ዶን : ንከሊ : ዘሠጋ : ወንገብር : ገብ
ረ : ሠጋ : ወንከወር : በፍተ : ሠጋ :
ለከተ : ወለቲ : ወሐረን : ሕገ : ወን
ፈሰ : ወለለብወን : ወገባረ : ወንፈሰ :
ወወርቀነ : ለከተ : ፍተ : ወንፈሰ :
እከወ : ለን : ለተጥለን : ለእወ : ወሐ
ርከን : ትከወደ : ወሐሪ : ለጸደቀን :
እወከነ : ወገባርወ : ትወሐርወ :
ወትሐሲዎ : በከወ : ጸደቀወ :
ሊትዘከር : ለን : ለበላን : ዘትከት :
ፍቡን : ደርከበን : ሣህልከ : እገዚላ :
ተቤከ : ንጸርከ : ተቤከ : ንለወር :
ተቤከ : ንትወሀለል : ለዓለወ : ዓለወ :

ad Te clamorem flebilem elevamus, Tibi supplicamus. In secula seculorum.

tantum absque corpore & spiritu; Sed
corpus sanguis & spiritus (est) Prout
est Deitas eius, qua cum humanitate
unum (est.)

Unionem tuam &c. dic.

Da nobis &c. dic.

Oratio (in) fractione. (1)

Quoniam non sprevit, nec averfatus
est tempora nostra, nec elongavit miseri-
cordiam suam à nobis. Nam miseri-
cors est Dominus Deus noster.

O. (k) Utiq; Domine (tu) Domin' om-
nium (es) Utiq; Domine gubernator om-
nium; Utiq; Domine creator omnium;
Utiq; Domine qui comprehendit omnia;
Utiq; Domine qui ad venerationem in-
ducit omnes. Utiq; Domine Salvator
omnium; Utiq; Domine Rex omnium.
Utiq; Domine (tu) altor omnium (es.)

Quemadmodum inseruisti corpus Fi-
lii tui in corpora nostra; Et quemadmo-
dum miseruisti sanguinem Messia tui
in sanguinem nostrum: Sic quoque
infernere in corda nostra timorem tuum, &
pulsitudinem venerationis (l) tua in
animos nostros. Nos n. carnales cogita-
mus carnalia, & facimus opera carnis,
& incedimus in via carnis. Tu ipse
(verò) doce nos legem Spiritus, et intelli-
gere fac nos opera spiritus, Et duc tu nos
(in) viâ spiritus. Nam nobis peccato-
ribus si misertus fueris, vocaberis miseri-
cors. Justorum propter bonitatem ope-
rum illorum miserere, & repende illis
secundum iustitiam illorum. Ne memi-
neris nostrum, secundum peccata no-
stra videri, cūd eveniat nobis cle-
mentia tua Domine. Te invocamus,
ad Te clamorem flebilem elevamus, Tibi supplicamus. In secula seculorum.

(i) Hic iterum preces communes citantur, vide eos Miss. Rom. fol. 163. col. 4. (k) Oratio. (l) cultus tui.

F I N I S.

